

Wyrok z dnia 10 września 1997 r.
I PKN 245/97

- 1. Od wyroku sądu wyższej instancji oddalającego skargę o wznowienie postępowania przysługuje kasacja.**
- 2. Postanowienie prokuratora o umorzeniu sprawy, wydane po prawomocnym rozstrzygnięciu sprawy cywilnej, nie stanowi podstawy wznowienia postępowania w rozumieniu art. 403 § 2 KPC.**
- 3. Uchylenie po wydaniu prawomocnego wyroku nie uzasadnia wznowienia postępowania.**

Przewodniczący Prezes SN: Jan Wasilewski (sprawozdawca), Sędziowie SN: Adam Józefowicz, Kazimierz Jaśkowski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 10 września 1997 r. sprawy z powództwa Józefa G. przeciwko Wojewódzkiemu Inspektorowi Nadzoru Farmaceutycznego w E. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z dnia 15 stycznia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Powód Józef G. w pozwie z dnia 10 stycznia 1995 r. wniósł między innymi o przywrócenie go do pracy w Wojewódzkim Inspektoracie Nadzoru Farmaceutycznego wywodząc, iż rozwiązanie z nim umowy o pracę zostało dokonane z naruszeniem art. 52 § 2 KP, a ponadto zostało dokonane w czasie usprawiedliwionej nieobecności w pracy.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa. Jako przyczynę rozwiązania umowy o pracę wskazał popełnienie przez powoda - kierowcę przestępstwa, polegającego na fałszowaniu kart drogowych.

Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Elblągu wyrokiem z dnia 17 sierpnia 1995 r. przywrócił powoda do pracy, zasądzając na jego rzecz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy. W ocenie Sądu Rejonowego, popełnienie przestępstwa fałszowania kart drogowych stanowi wystarczającą podstawę do rozwiązania umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 2 KP. Nawet w przypadku, jeżeli powód dopuścił się przestępstwa za wiedzą pracodawcy, zwolnienie z pracy nie mogłoby być uznane za bezzasadne. Jednak według Sądu Rejonowego znacznie przekroczony został termin z art. 52 § 2 KP, w którym można było skutecznie rozwiązać z powodem umowę o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 2 KP. Sąd Rejonowy stwierdził również, iż mimo negatywnej oceny prawnej i moralnej zachowania powoda, na o wiele bardziej negatywną ocenę zasługuje działanie kierownika zakładu pracy, za którego wiedzą i w którego interesie dokonywano fałszowania kart.

Na skutek rewizji wniesionej przez stronę pozwaną Sąd Wojewódzki -Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni, wyrokiem z dnia 28 listopada 1995 r. zmienił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 62 KP roszczenie o przywrócenie do pracy oddalił. Sąd Wojewódzki stwierdził, iż popełnienie przestępstwa na szkodę zakładu pracy stanowi ciężkie wykroczenie, dające podstawę dyscyplinarnego zwolnienia. Odpowiedzialność kierownika zakładu pracy nie ma wpływu na ocenę zachowania powoda. Zdaniem Sądu Wojewódzkiego, przywrócenie powoda do pracy byłoby sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W dniu 8 sierpnia 1996 r. powód wniósł skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Gdańsku z siedzibą w Gdyni z dnia 28 listopada 1995 r. domagając się jego uchylecia w części oddalającej powództwo i utrzymania w mocy w tym zakresie wyroku Sądu Rejonowego. Wnoszący skargę podniósł, że toczące się postępowanie przygotowawcze doprowadziło do ustalenia, iż żadnego przestępstwa nie popełnił, zaś zmiana w ustawodawstwie polegająca na "wyrugowaniu" art. 62 KP spowodowała, iż wyrok z dnia 28 listopada 1995 r. pozostał bez podstawy faktycznej i prawnej. W piśmie z dnia 15 stycznia 1997 r. skarżący podniósł także, jako nową okoliczność, sporządzenie w dniu 15 grudnia 1995 r. aktu oskarżenia przeciwko jego byłej przełożonej Paulinie S.

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uznał, że skarga powołuje ustawową podstawę wznowienia lecz jest bezzasadna i oddalił ją wyrokiem z dnia 15 stycznia 1997 r. W ocenie Sądu Wojewódzkiego z treści postanowienia Prokuratury Rejonowej w E. z dnia 28 czerwca 1996 r. [...] o umorzeniu dochodzenia, jednoznacznie wynika potwierdzenie okoliczności dokonania przez skarżącego fałszerstwa kart drogowych, które stanowiło podstawę rozstrzygnięcia zaskarżonego wyroku. Ponadto przepis art. 62 KP, wbrew twierdzeniu skarżącego, obowiązywał w dniu orzekania i jego skreślenie mocą ustawy z dnia 2 lutego 1996 r. (Dz. U. Nr 24, poz. 110), pozostaje bez znaczenia dla rozstrzygnięcia w sprawie. Nie ma podstaw prawnych twierdzenie skarżącego, że "wyrugowanie" przepisu z ustawodawstwa pracy powoduje pozbawienie wyroku z dnia 28 listopada 1995 r. podstawy faktycznej i prawnej. Sąd Wojewódzki stwierdził także, że wniesienie dnia 15 grudnia 1995 r. [...] aktu oskarżenia przeciwko Paulinie S. o zeznawanie nieprawdy co do odbioru samochodu w dniu 29 kwietnia 1993 r. i odwożenia przez skarżącego jej córki do szkoły, pozostaje bez znaczenia dla oceny działalności skarżącego.

Od tego wyroku pełnomocnik skarżącego - radca prawny - wniósł kasację, zarzucając naruszenie prawa materialnego - art. 52 KP i art. 62 KP przez ich niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię. W uzasadnieniu kasacji podkreślono, że rażące naruszenie art. 52 KP i 62 KP polega na uznaniu, iż ponad czterokrotne przekroczenie terminu określonego w art. 52 § 2 KP jest naruszeniem nieznacznym. Wnoszący kasację twierdził, że wobec treści postanowienia prokuratorskiego z dnia 28 czerwca 1996 r. , powód nie popełnił przestępstwa, co powinno mieć wpływ między innymi na ocenę, czy przywrócenie go do pracy byłoby rzeczywiście sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

W odpowiedzi na kasację pozwany wniósł o odrzucenie skargi kasacyjnej, ewentualnie o jej oddalenie. Pozwany podkreślił, iż w kasacji nie wskazano żadnej podstawy w zakresie jej przedmiotu, tj. odmowy wznowienia postępowania, w związku z tym kasacja nie odpowiada warunkom z art. 393¹ i art. 393³ KPC.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 392 § 1 KPC kasacja przysługuje od wyroku wydanego przez sąd drugiej instancji, kończącego postępowanie w sprawie. Powód w skardze o wznowienie postępowania powołał się na dowody, z których nie mógł skorzystać w poprzednim postępowaniu (art. 403 § 2 KPC) oraz na fakt uchylecia przepisu art. 62 KP, stanowiącego podstawę rozstrzygnięcia w prawomocnym wyroku Sądu Wojewódzkiego. Do rozpoznania skargi o wznowienie postępowania na podstawie art. 405 KPC był zatem właściwy Sąd Wojewódzki, skoro zmienił wyrok Sądu Rejonowego i orzekł co do istoty sprawy, której dotyczy skarga.

Powstało więc zagadnienie, czy przysługuje kasacja od wyroku Sądu Wojewódzkiego orzekającego w sprawie jako sąd drugiej instancji, oddalając skargę o wznowienie postępowania. Określona w art. 405 KPC właściwość sądu wyższej instancji do wznowienia

postępowania nie oznacza, iż sąd ten w tym postępowaniu orzeka jako sąd pierwszej instancji. Sąd taki pozostaje nadal sądem drugiej instancji i od jego orzeczenia w przedmiocie skargi o wznowienie postępowania nie przysługuje apelacja (art. 387 § 1 KPC). Odmienny pogląd nie ma oparcia w konstrukcji i zasadach sądowego postępowania cywilnego, a poza tym byłby wręcz nierealny w sytuacji, gdyby o wznowieniu postępowania orzekał sąd apelacyjny albo Sąd Najwyższy. Dopuszczalność kasacji w takiej sytuacji uznał już Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 26 marca 1997 r., II CKN 39/97 (nie opublikowane).

Uznając dopuszczalność kasacji w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy stwierdził, iż Sąd Wojewódzki wadliwie ocenił istnienie ustawowej podstawy z art. 403 § 2 KPC do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Żadna ze wskazanych przez skarżącego okoliczności nie stanowiła takiej podstawy. Wykrycie nowych środków dowodowych może stanowić podstawę skargi o wznowienie postępowania tylko wówczas, jeżeli środki te przed uprawomocnieniem się wyroku wydanego w poprzednim postępowaniu istniały, lecz wykryte zostały po jego zakończeniu i strona nie miała możliwości ich powołania. Przesłanka ta nie jest spełniona, gdy po uprawomocnieniu się wyroku zostały wydane orzeczenia organów Prokuratury w przedmiocie popełnienia przez skarżącego przestępstwa. Ostatnie postanowienie Prokuratury Rejonowej, na które powołuje się wnoszący skargę, potwierdza fakt fałszowania przez niego kart drogowych (okoliczność w sprawie niesporna) i w żadnym wypadku nie stanowi dowodu, który mógłby mieć wpływ na wynik sprawy (art. 403 § 2 KPC). Także zmiana stanu prawnego, polegająca na uchyleniu art. 62 KP po wydaniu prawomocnego wyroku, nie stanowi podstawy wznowienia postępowania. Mimo tej nieprawidłowości w wyroku Sądu Wojewódzkiego kasacja podlega oddaleniu z mocy art. 393¹² KPC, ponieważ skarżący zarzucił naruszenie art. 52 § 2 KP i art. 62 KP. Tymczasem Sąd Wojewódzki w zaskarżonym wyroku rozstrzygał nie o przywróceniu powoda do pracy, lecz o zasadności skargi o wznowienie postępowania. Podstawę rozstrzygnięcia Sądu Wojewódzkiego stanowił art. 412 § 2 KPC, naruszenia którego skarżący w kasacji nie zarzucił.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====